

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni „függetlenség” párt közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán külvire:

Egy évre 10 frt — Kr. Negyed évre 3 frt 50 kr.
Fél évre 5 frt — Kr. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Előfizetési pólus minden kötetben: FÜLŐZET.
KÖNYVKERESKEDÉSEK: A szerkesztő-
ségbe bérmentre küldendők.

Előfizetési helyben:

TELEGDI K. LAJOS ÉS IFJ. CSÁTHY KÁROLY
Könyvkereskedés és a szerkesztőség.
Közölték a postahivatalok által.

Hirdetési díj:

Öt napra postánként 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint minden több lehelő
hirdetéseknél, alkalmilag a legelőször
4 frt.
Helyszíni: minden betűértékű 1000 10 kr.
„Nyitólátás”-on megjelenő 10 napra 10 frt.
Nev: vagy bérmentésnél beküldött kértetők
nem tartoznak költségre. — Ugyancsak köl-
tségre nem utalnak vissza.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZEN”

hetenkint ötször megjelenő politikai és közgazdasági lapra.

Lapunk tíz edik évfolyamának második felében ismételve a n. é. olvasó közönséghez fordulunk, hogy pártfogását, melylyel eddig megajándékozni szives volt: továbbra is kikérjük.

A „Debreczen” határozott elve a haza szabadsága és függetlenségének kivívása.

Lapunk tartalmának érdekességét bizonyára emeli „A Szerencse fia” című eredeti társadalmi regény, melyet kitűnő tollu munkatársunk Zombori Gedő írt.

Uj előfizetőink a megkezdett regénynek júliusig megjelenő részét külön lenyomatban, díjlanul fogják megkapni. Lapunk változatossá tételéről egyébként is gondoskodtunk.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasó közönség anyagi s szellemi pártfogásába.

A „DEBRECZEN” előfizetési ára:

Negyed évre 2 frt 50 kr. Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt. Egy óra 1 frt.

Hirdetéseket pontosan és jutányos áron eszközöltetnek.

Előfizetési helyben a „Debreczen” kiadóhivatalában, piacz utca (Vecsey ház) Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében, s a vidéken minden postahivatalnál.

GRÜNVALD JÓZSEF,

a „Debreczen” id. szerkesztője.

Debreczen, június 29.

Legutóbb állítam bátorokodtunk, hogy az európai népek mindenike, még a most letipornak lüszó szerencsétlen Törökországot sem véve ki, bir jövővel; mert mindegyik magában hordja a szívósságot a jövő életre; mindegyiknek van képviselője, ki kötelességének tarja szavát felemelni hazája érdekében, mégha picinyke Montenegrónak hívják is azt. Állításunk mellett bizonyosság a berlini kongresszus, melyben az ökörszemnyi Montenegró is hallatja szavát a maga érdekében. Apró-cseprő államok, melyek a létéri küdelében még nem is forgatták a kardot, csak a rablótanadásokban gyakorolták magukat: önkézzel építik a hatalmak étekezletén jövőjük alapját.

S a magyar nemzet, mely szilárd karjával felfogta a félhold súlyos esapásait, s ezáltal megmenté Európát annak uralmától: nézhet szégyel most, vajon va-e képviselve csak szerény nyegredésnyi szavazat által is, ott, a hol a világérez abrosza van kiterítve a helyzet megváltoztatásának asztalán?! Tekint meg bárki az értekezlet eseményeinek leírását, s látni fogja, hogy Montenegró, Szerbia stb. miként cirka-kamazza jövőbeli határának vonalait, ugyanakkor, midőn hazánk milliói egy árva szavazat által sincsenek képviselve.

A sajió azon része ugyan, mely minden félről jövő tény feltétlenül helyesel: megvan elégedve a kongresszus határozataival, sőt családlatos vakságban vergődve, még sikernek nevezi Andrassy gróf berlini szereplését.

Dicsőítő éneket zengenek viselt dolgaihoz, mely szerintük teljesen kielégítő.

A 60 millió kölcsönre is, mondják, azért van szükség, hogy annak segélyével a hadsereg mozgósítható, s így könnyebben lehet az oroszát a pontozatok elfogadására kényszeríteni. Ez oly nyakartört, s szomorú volta dacára is ne-

vetséges állítás az Andrassy-féle politikát követők részéről, mely józan s a dolgot dictálás nélkül szemlélő ember előtt a kimondás pillanatában elesik.

Hallotta-e még eddig valaki, hogy Andrassy gróf a kényszerítés hangját használta volna Berlinben, vagy hogy egyáltalában a monarchia szempontjából felvett pontozatokat indítványozott volna?! Nem az orosz államkancellár által indítványozott stipulációk lettek-e még szóról-szóra elfogadva?!

Lehetetlen, hogy ezen szomorú eseményekkel valaki jó lélekkel legyen megelégedve, kik hozzájutnak zengedeznek, azok is csak kényszerítésből teszik ezt, mert már egyszer követővé szegültek a „minta”-politikának. A taposó-malom kerékéről pedig nem lehet lelépni, míg meg nem áll.

Ök teszik azt, amit a hatalom épen parancsol, de a haza polgárai, kik annak jó- és balsorsában egyiránt osztozkodnak, sohasem lehetnek megelégedve azon eredményvel, melyet a hároméves korszak emberei szentesítettek.

Gondolkozzék minden egyes ember e jó urak viselt dolgai felett. Mily fontos arczszal hangoztatták ezek a mult választások alatt a veszedelmet, mely Magyarországot érne a függetlenséggel együtt a szlávismus szörnyalakjában, s mily nyugodt lelkiismerettel helyeselték és szentesítették a politikát, mely épen e veszedelmes ellenséggel szemben, a semlegesség köpenyét vette magára, s ezáltal tág működési tért nyitott annak a népek meghódítását célzó munkálkodásában.

Hazáját híven szerető ember nem szegődhetik újra e szörnyű politika követőjévé. Nem Tisza, vagy más nagyméltóságú személyről van már itt szó, hanem veszedelemtől, mely teljes erővel ássa alá hazánk alapját, kint és bent egyiránt. Értsük meg azért egymást, s a kishitűség szavára nem hallgatva, sorakozzunk egy szilárd táborba, most, az

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életről.

Írta: Zombori Gedő.

(6. folytatás.)

Másnap úgy hozta a véletlen, hogy a Feri principálja egy vén varjút lőtt. „Principális”-nak a „kosztos tanítvány” apját neveztek.

— Süsse meg ezt a varjút nekem kedves teins asszony! eseggett a nevelő, és küldje fel a szobámba pont 2 óraor azon izennel: — Tisztelet a teins asszony és egy csirkét küldött vacsorára.

Ez időben Peti mindig a Feri ágyán nyujtozkodott.

A Peti alig várta az asszonyt, megleste mikor senki sem volt a szobában s ellopta a szende csirkét.

— De már est magam költöm el, gondolá s nem hívta meg hozzá Feri-

utolsó pillanatban, midőn a jelennek borzasztó példája szerint, el van egyengetve a hazánk megsemmisítésére vezetett ut. Ezt az irányt nem követhetjük tovább, mert ez elzírja az utat a nemzeti óhaj forrásra előtt.

— Botrány. Veszprémből írják az „Egyetértés”-nek, hogy ott Papp Gábor superintendens egy körlevelet bocsátott ki a prot. pap-sághoz, melyben állítólag felhívta a lelkes urak, hogy a legnagyobb eréllyel odahassanak, miszerint a közlőbb választások alkalmával csak is Tiszának emberei választassanak képviselőkné. Mi nem érünk még meg?

— Hegyessi Márton elvtársunk, országgyűlési képviselő, lapunk utján tudatja választóival, hogy beszámoló beszédét Derecskén július hó 7-én, Bárádon pedig július 14-én fogja megtartani.

Fürdői levelek.

— Debreczentől. Balaton-Füredig. —

Balaton-Füred, jun. 28.

III.

Mielőtt a szállodából eltávoznám, számot kell még adnom arról, miként lettem földbirtoke. A szédelés mai napig nagyon ragadós, s így történt, hogy ez egyszer rém is, szelid lelkületű fiura, ragadt egy kiesi.

A portás, nevem és állomatom kérdezve, zavarba hozott. Nem akartam elárulni, hogy kereskedő vagyok. Magánzóknak sem adhattam ki magamat, mert épen utközben hallottam, hogy egy a mi vidékünkön lakó biró, azért nem rendelte el a végrehajtást, mivel szerinte e szó „magánzó,” nem fejezi ki a polgári állást.

Vége eszembe jutott, hogy van nekem Debreczenben, egy 153 frtos házam, tehát jogosan mondtam a portásnak, hogy ház tulajdonos vagyok. Egy ilyen régi praktikus portás pedig tudja azt jól, hogy a kinek háza van földje is akad hozzá, — így lettem földbirtoke, bár földem még nem akadt.

Nagy nehezen végre sikerült eljutnom a budai pályaudvarba, s miután utazás közben a véletlenség nagy szerepet játszik, így esett, hogy véletlenül két csinos hölgy mellé jutottam a kocsiába; de e gyönyörűségtől csakhamar megfosztattam, mert a konduktor szives volt engem férfinak felismerni, s a hölgy coupéból kizavart. No, a hölgycoupét is valamely feltételes nő miniszter találta ki.

A merre haladtunk, mindenütt meglepő volt a láték. Mindjárt kezdetben egy hosszantartó sötét alagút következett, s itt sorárogva gondoltam a hölgy kupéra. Aztán balról a Dunna, jobbról a magas szőlő hegyek nyujtoztak szép látványt. Csak a nyéki állomásnál történt egy kis malheur, nevezetesen két ló, mely egy üres hordókkal telt szekert vont, megbokrosodott, s ennek következtében a hordók elragadtak; csak nagynehezen lehetett azokat vissza görgetni.

A várdonyi állomásnál egy „uri” ember szállott kocsinkba, s csakhamar abbéli aggodalmait fejezte ki, hogy a vonat késik ma, neki pedig már 9 óraor hivatalban kellene lenni. Ez aggodalom incidensül szolgált utatársaimnak a karomkodásra, miután ők is hivatalos ügyben utaztak; csak most tudtam meg, hogy megint biró, ügyvéd és végrehajtókkal kell foglalkozni, hogy megint igaz, hogy nem hiába vagyunk perleködő nemzet, mert a debá-rendi indóházig, az indóháztól Budapestig, Budáról Siófokig mindenütt ügyvéd s birók társaságában utaztam. Azt hiszem nem nagyirányban álltom, hogy ha én Magyarországot, midőn álltom, hogy ha én Magyarországot vagy két évig vasuton utaznék, és eszemnél fogva bátran neki mehetnék az ügyvédi vizsgának. Ha először nem, másodszor bizonyosan keresztül esnék. Mert bizony mai napság a diploma is olyan, mint az ingatlan jóság, először csak a beesáron felül, másodszor azon alul is adják.

Sokba került, 6 ezüst forintba. Ezek s ily mesék, tréfák töltik be a szabad időt. Nevet, mulat, élvez egymás közt egymásra a nemes ifjuság.

Este 6 óraor kezdődik a tanulási idő. Két fagygyu gyertya és a hosszú fehér asztalon. Tanul mindenki, nincs egy mocezanás a szobában, a kinek közlendője van a másikkal, suttogva beszél.

A szoba lakói a fát gyertyát különösen veszik a „terciaricus” ur vásárolja, s „secundarius” ur a szoba, olvasd „camara,” pénzügyminisztere pedig kifizeti a szobi budgetből.

Mikor 9 óraor a „juratus” és „apperitor” urak megjelentek a szobában megvizsgálni ottthon, vannak a szoba lakói, a „secundarius” ur rohan egyháza a musza sereg, ilyenkor mindenki saját gyertyáját gyújtja meg, hogy tovább tanuljon.

Hajnalban 4 óraor az éjfélutáni „vigil” költője fel az álmos népet, fel kellett kelni mindenkinek s tanulni akár akart, akár nem. A ki hamarabb lefeküdt, biztos lehetett, hogy „csillagot rug,” a ki tanulás közben szu-

Megérkezve Siófokra, a mult évi deficiet magáról lerázott „Kisfaludy” gőzöst megiffodra, látam előmbé jönni, s a fedélzetre lépve, lebegtünk a Balaton széke hullámain, melyek látsza kellemes hatással voltak reám. Egy szögletbe állva, szemem a messze távolba merengtek; agyamban különös gondolatok, keblemben még különösebb érzések keltek. Hátilyan az ember élete? gondolám. Mig némelyek hazulról távozza, vágyaik kielégítését természet által gazdagabb szépséggel megáldott vidékeken keresik, addig mások a megszokott mindennapi egyhangú életmód folytatására vannak kárhoztatva, s egyedül élvezték odáig terjed legfeljebb, hogy a debreczeni futó utcai homok szemlélésén kívül a nagy bika meletti kis bika koromban sörözhetnek, vagy Vilmosnál virslizhetnek.

Éppen a virstőlél gondolkodtam, midőn egy valaki, szép fiatal nevével felém közeledve, megszólított, csodálkozását fejezte ki a tó s a vidék szépsége felett. Német gyáros volt, s azt mondta, ha e tó náruk volna, tiz gőzös közlekednék rajta. Csodálkoztam, hogy magyarok kevés számmal látogatták e helyet, s hogy nem csinálnak nagyobb reklamat a fürdőnek. A jámbor nem tudta, én pedig resteltem neki megmondani, hogy nekünk csak az kell a mi külföldi.

Balatonfüreden együtt ebédeltem ösmerőseimmel, s míg a férj egy it időző budapesti nagykereskedő felkeresésére indult, addig a fiatal szép asszonyt reám bízta. Eszébe sem jutott féltékenynek lenni. Különben is a kopaszodó fejemen jelentkező ősz hajszálak kezszakodtak arról, hogy nem lehetek veszedelmessé udvarló. És megnéztem a dus gazdag gyárosné társaságában a fürdői nevezetességeket, az idylli szép kis erdő, később a Balaton habján egy lakidon ringottunk, s tudja isten, mindketten elalodtunk valami ritkos érzeményen, mely bennem is a boldogságnak rém érzett szikráit gyujtotta meg.

A bájós nőnek sem jutott észébe kérdészködni, vagyok e én oly gazdag mint ő, s hogy mi a forralatosságom? — bezzeg nálunk az ósitzáz hold földdel biró egyén félállról ösztök beszélni azzal, kinek csak hétézsz holdja van, a szegény emberrel plane szóba sem áll.

De hől most veszem csak észre, hogy kiestem a szerepemből. Én akarok a demokracizálól beszélni, a kiben a nagyvárnyásnak legalább is két dacmona ütött tányát. De megkülönböztet a fürdői telep és a társadalmi életről később.

A viszontlátás!

Osman.

— BUDAPESTI HIREK. A Dunából njobban is két férfitlulát fogtak ki. A lefolyó: hóban 11,235 egyfint tartóztatták le a fővárosban. A király szombaton (ma) kihallgatást ad, melyre már kétszáznál többen jegyeztek elő magukat. A Budapestten állomásozott „Esztendő,” tegnap reggel indult el a — „harczterre.” A népszinhuzban tegnap került szíre utólszor a „Kolumbusz” című látványosság.

A helyzet.

Debreczen, jun. 29.

Andrassy gróf megkapta a kongresszus-tól Boszniát, melyet a legközelebbi napokban már meg-zállanak az osztrák-magyar csapatok. Regőta hangoztatják már a két török tartomány occupációját, de mindaddig nem merték véghezvinni mert a magyar nemzet előtt e ténynek feketeségét nem lehetett felhívni mosni. — Ma azonban azzal állnak elő a foglalási politika emberei, hogy e tény végrehajtására a kongresszus jogosította fel a monarchiát.

S a rozsak legroszabbja csakugyan be fog következni. Erre kérék a 60 milliót, s most, hogy az meg van szavazva, — eloszlatják az országgyűlést, hogy végezze otthon az aratsz munkáját.

A foglalás tehát egyetlen tiltakozó szó nélkül fog megtörténni, még pedig már a legközelebbi napokban!

De az is megtörténhetik ám, hogy a

nyókát, paprikát burnotolt, vagy „török sipkát kap”-ott.

Gonosz mulatság biz a mind a kettő, de a diák még ha rajta ment is át a „strages,” ha elmult, jót nevetett rajta.

Elmondtam mindezeket kedves olvasó. A régi szép diák világ, e már-már kihalt kor-szak, fény és árnyképei ezek, ezek közt nőt fel az a nemzedék, melynek nagy része ma holnap sirba száll. Maradjon meg e lapon, ha majd ók már nem regélhetik többé a mult idők ez ártatlan örök feledhetetlen kalandjait.

Mikor eloltották a közös gyertyát, a mi Gáborunk nem gyujthatta meg az őt, azon egyszerű okból, mert nem volt. A folyosó („podium”) lámpája alá vonult, s ott tanulta meg másnap lecezkéjét.

Kétféle Jancsinnak bír az egész nap „magok,” mégis rémlett valami olyan előtte, a mit a Gábor magyarországnak kellett teljes vilá-gosságába helyezni az ő lelke elé.

A valódi ok azonban nem az volt.

A két gyermek ifju előtt az éji lámpák

halvány fénye mellett nyílt meg az ábrándok szép tündér világa.

Az élenk képelem megalkotta a messze jövőt, megvalósította a jelen vágyait. A játszó tündér, a szép emlékezet lelke elé hozta Gábornak, szülőföldjét, a kis Boeczifalvát, az igénytelen csendes piaplakot, s benne a csendes Lidike utánna merengő szelid arcát, s úgy tet-szik mintha szellem alakban ott lebegne körül, az a legkedvesebb lény, kit szülei után legforróbban szeret, a boeczifali kis pap le-pon. Hisz értete hagyta el a csendes falut, s azért törekszik, hogy oda küldje fel magát, hogy a pap leányt szereti szabadjon.

Gecző Tóni bátyja egy két három hónapban egyszer megrakodik azzal az „elemo-zsiá”-val 10—12 faluban, a mit a gondosmá-zsiá a porontjainak küldenek. Gábornak Ez-ziá asszony rajni keveset küldött. Hisz!

Rossz idők járnak, el is betegesedtek; de a kis „pap Lidike” mindig küld Tóni bácsitól egy kis önsütötte pogácsát.

(Folyt. köv.)

hogy Törökországot az egyetértés arra ztria interveniáljon, és hogy akciója közvetetkezni.

ald József.

ni árverési intézetben

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

2-kán következő tárgyak

